nár Debreczenben Nagy Csapó utcza 297 szám alatt. —

* **A debreczeni sziksós fürdő** tulajdonosa Telegdi László ügyvéd, hogy a sok oldalról tapasztalt szorgalmazásnak eleget tegyen, sietett a fürdőépületet helyrehozni, s az már holnap **vasárnap, augusztus 17-én a közönség használatára megnyilik.** Az omnibus délutánonként ½2 órakor indul a Telegdi háztól. Menetjegy ott helyben kapható.

* **Holnap délután** öt órakor temetik Ottrokocsi Végh Lajos helybeli lakost s 48/49-iki volt veres sipkás honvédet a czegléd-utczai 54. sz. háztól, mely végtisztességtételre a honvédtársak, a rokonok, ismerősök és a t. közönség meghivatik.

* **Az önkéntes tüzoltó-egylet** 500-adik őrsége évfordulati napjának megünneplésére holnap délután 3 órakor disz-gyakorlatot tart a mászóháznál, melyet este vacsora fog követni. —

* A király házasodik. A spanyol király eskövője Mária Krisztina osztrák főherczegnővel még az őszsel megtörténik.

* Alvajáró a tenger fölött. A hamburgi kikötőben idegrázó jelenetnek volt tanuja néhány tengerész. Egy holdvilágos éjjel az ott horgonyzó „Berlin" nevü óriási hajó magas árboczán egy tehérbe öltözött leány jelent meg a kinyujtott karokkal, mint egy álomkép állt meg az árboca tetején a széditő ürben. A nézők ijedten és mozdulatlanul csüngtek a leányon, ki a holdvilág felé fordulva csak állt ott a szál fenyőn. Később megmozdult és a kötélen lassan csuszni kezdett lefelé. E pillanatban egyik induló hajón ágyulövés durrant el és a következő percben a fölébredt leány alázuhant a mélybe. Szétzuzott testét a kormánykerék mellett találták meg. A szerencsétlen a kormányos egyetlen leánya és már gyermekkora óta holdkóros volt.

* **A szülők figyelmébe.** A beköretkező iskolai évre, jó házból való 1—3 osztályba járó tanulók ellátásra s gondozásra felvétetnek, kiváló felügyelet és jó ellátás mellett. Kivánsághoz képest e háznál lerő nevelő által való tanitás is rendelkezésre áll. Varga-utcza 2253 sz. a.

* **Kaland a tengeren.** Tonetti Pasquale a „Daniza"-án Fianonából kedvező széllel hajtva vitorlázott be a fiumei kikötőbe. Már épen Ika közelében volt, körülbelül két tengeri mértföldre a partoktól, mikor egyszer csak 6—7 méter hoszszu bálna emelkedik ki a hullámokból, s rohan egyenesen a csolnakhoz, mely a brazera hátsó részéhez kötve, a hajót körülbelől tiz méternyire követte. A támadás oly heves volt, hogy a csolnak elmerült. A szörny ismét vak dühvel rohant a csolnakhoz s beleharapott. Ezután eltünt a hullámok között. A csolnakot rögtön felhuzták a födélzetre s a faoldalban mélyen a bálna egy fogát találták beékelve, mely az eszeveszett támadáskor tört bele s a körül 5 más fognak a nyomait.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**
Főmunkatárs: **Grünvald József.**

a kik vagy készpénzben, vagy értékpapirokban 500 frtot, a kenyérszállitási árlejtéshez pedig csak a kik 300 frtot bánatpénzül, illetőleg óvadékul letesznek. Az árlejtés többi feltételei az akadémiai igazgatóság hivatalos helyiségében naponként d. e. 10—11 óráig megtekinthetők.

Kelt Debreczenben 1879. augusztus 14-én.

A főiskolai igazgatóság.
(245.)

HELYEZÉS.

gyérdemü közönséget értesiteni, miszerint czi-ől kezdve ezegléd-utczáról a batthyányi utnol is ugy mint eddig

női és gyermek lábbelikkel,

gyérdemü közönség szolgálatára állok.
zerencsém van, megköszönve eddigi kegyes önség szives bizalmát, mit kiérdemelni ezen-

Tisztelettel
Stiber János.

csak vasárnapig.

ATSEREGLET

RTÉREN.

nféle vadállatok láthatók, ugymint:

ÁNOK, TIGRISEK, LEOPÁRDOK stb.

n idomitó napjában kétszer tart előidomitásban **oroszlánok** és **hyenákkal.**
ban kétszer történik; 4 és 7 órakor d. u.

reggel 9 órától, este 10 óráig.

Második hely 20 kr.

Számos látogatást kér
Entress János,
állatsereglet tulajdonos.

igyó-étetés lesz.

zai Dániel örökösei könyvnyomdájában.

1879. XI. évfolyam. **161. szám.** **Hétfő, augusztus 18.**

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „független párt" közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: főpiacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM KÖNYVTÁRA

Debreczen, aug. 18.

(P.) Ismét nagy napunk volt. Szinte látjuk elmosolyodni egyik másik kormánypárti kollegánkat, midőn olvassa, hogy: nagy napunk volt!

Pedig ugy van. A hivatalosok ma ünnepelnek, a polgárság tegnap ünnepelt. A ma ünneplők között bizony sok van, kit nem az önzetlen tisztaérzés, nem a hálás ragaszkodás, hanem parancsszó vezet. Tegnap a polgárságot azon őszinte ragaszkodással párosult szeretet vezérelte, azon tudat lelkesitette, hogy azok, kiket bizodalmával megajándékozott, kiket e szegény haza bajainak meggyógyitására orvosokul választott: bizodalmával vissza nem éltek, kötelességüknek eleget tettek.

És fájdalommal kell bevallanunk, hogy Magyarországon sohasem volt olyan nagy szó ez: hazafiui kötelességnek eleget tenni, mint épen jelenben a Tisza, Várady, Zichy regime alatt. Kegyhajhászat, pénzvágy, nagyravágyás mindenütt a merre tekintünk, s ha kerülnek egyes kivételek, bizony jól esik legalább lelkiszemeinket rajtok megpihentetni, mint a szomjas utazónak jól esik a sivatag közepén feltalált viruló oáz üditő forrás vize.

Ilyen kevesek közé tartoznak a mi szeretett képviselőink Simonyi Ernő és Helfy Ignácz. Az ő megjelenésüket ünnepelte a polgárság, az ő biztató, buzditó szavuk meghallására seregeltek egybe olyan óriási nagy számmal, hogy szinte megdöbben a hitetlenkedő ember, látván, hogy a nép kebléből még sem halt ki egészen az igazi nagyok iránti önzetlen ragaszkodás és tiszta szeretet.

Már kora délután észrevehető volt a mozgalom, mely mind egy pontra irányult a vasuti indóház felé, bámulni lehetett, miképen terjedt el egy rövid 24 óra alatt a hir, hogy képviselőink jönnek.

Roppant tolongás fejlett ki, midőn szeretett vendégeink megérkeztek, s akkorra már annyira megszaporodott a tömeg, hogy a szószéket ki kellett tenni a piaczra, mert a városház udvarára egy harmada sem fért volna be.

Az indóháznál pártunk elnöke Gaál Mihály fogadta őket, lelkes szavakban üdvözölvén az igaz ügy hü bajnokait. Helfy Ignácz válaszolt az üdvözletre, megköszönvén a szives fogadtatást. Innen a tömeg folytonos éljenzései között vonultak szállásukra, hol kissé kipihenvén magukat, a városház előtt felállitott emelvényre mentek.

Itt Gaál Mihály elnök mutatta be a közönségnek vendégeinket, s következő szavak kiséretében hivta fel őket beszédeik elmondására:

Gaál Mihály. Tisztelt választó polgártársak! Becses türelmökért, melylyel megajándékozni méltóztattak tisztelt képviselőiket, hogy egy kevés ideig, mig pihenést nyertek megvárni méltóztattak: fogadják őszinte köszönetemet szavakban.

Az országgyülésnek ezen elmult időszakáról a történteket, leszünk szerencsések megvilágithatni kedves képviselőink szájából.

Legyenek egész türelemmel és csendességgel.

Ajánlom az igen tisztelt képviselő urakat a tisztelt választó polgártársaim nagybecsü figyelmébe. (Éljenzés.)

Lelkesült éljenzés közt először is Simonyi Ernő mondta el következő beszédet:

Simonyi Ernő beszéde.

Uraim, Debreczen városának választó polgárai!

Én mindenkor örömmel jelenek meg választóim előtt, örömmel, mert öntudatom azt mondja, hogy országos teendőimben soha el nem tértem azon uttól, a melyet hogy követek (éljen) s követni fogok, választóimnak felfogadtam. (Éljen.)

De uraim ezt nem azért mondom, mintha érdemet akarnék belőle magamnak csinálni, mert hiszen az ellenkezőt cselekedni bün volna, (ugy van) még pedig egy undok bün is, a mit elkövetni nagy bün, azt nem teljesiteni nem érdem, sem nem olyan tett, a mely dicséretet érdemelne: hanem egyszerüen kötelesség teljesitése.

Uraim! az országgyülésen történtekről és annak előtt részletes előszámolást tenni nem fogok. Oly közönség, mint a debreczeni, figyelemmel kiséri az országgyülés működését, és annálfogva tudja körülbelől mindazt, a mi ottan történt és tudja azon eljárást is, a melyet követtünk mi benne. Tehát felesleges volna ismétlésről, ha pontról-pontra elsorolni kívánnám azt, a mi a mult országgyülésen történt; az eredmény azonban fájdalommal kell kijelentenem, nem mondható örvendetesnek.

Hazánk állapota egyáltalában nem olyan a milyennek azt kivánhatnánk. Ezt önök uraim mindnyájan tudják; tudják azt hiszem azt is, hogy nem a mi kötelességünk mulasztása, hanem talán erőnk, tehetségünk hiányában fekszik a hiba, hogy nem voltunk képesek elérni mindazt, a mit elérni óhajtottunk volna.

Azonban uraim, midőn önnök bennünket az országgyülésre küldöttek, önök tudták azt is bölcsen, igen jól, hogy az országgyülés egy olyan tanácskozó testület, a hol a többség határoz, addig tehát, azok a kik más elveket követnek mig a mi elveinket az önök elveit nem követik, addig nekünk győzni az országgyülésen nem lehet. Az a többség ugyan, a melylyel a kormány rendelkezett még a közelmultban, igen jelentéktelen számra olvadt. (Helyeslés.)

Evvel az igen csekély számu szavazattal mentek keresztül a kérdések, de végre is keresztül mentek. A többség elfogadta, és uraim, miután ezen kérdések közt olyan volt, a melynek életrevalósága fontossággal bir a nemzet életében, szódálni lehet azt, hogy igen sokan a képviselők közzül, a választóiknak tett igéretnek ellenére szavaztak az országgyülésen.

Hiba, gyalázat ez!

De önök uraim hallották azt, hogy valamelyik kerület felháborodott volna azért, hogy a választók bizalmatlanságot szavaztak volna képviselőiknek, vagy ha megjelenvén körükben a képviselő, neki keserü szemrehányásokat tettek volna azért? — Én részemről nem hallottam, pedig higyjék el uraim, hogy az országgyülési képviselő csak annyit nyom a latban, a mennyiben választói által támogattatik.

Hogy az országgyülésen egy párt sikere sen működhessék, szükséges hogy azt, a nemzet többségének akarata támogassa, mert anélkül kiolvassák a szavazatokat és a ki kisebbségben maradt, meg fog bukni.

Tehát uraim épen azon körülmény mutatja azt, hogy hazánk azon állapotba jutott, a melyben van, annak egyik oka nem csupán az országgyülési képviselőkben, hanem magában a nép érzéketlenségében rejlik.

A nép nem támogatta eléggé képviselőjét és az eredmény, melyet az országgyülés bevégezhetren munkálatait elért, nem olyan, a mely megfelelne a nép várakozásának és a haza jóléte követelményének.

Higyjék el nekem uraim, hogy midőn az ember kénytelen beismerni és bevallani azt, hogy a haza ügye nem áll jól, az fájdalmas érzést kelt a hazafi keblében és az első dolog a mit kötelessége kutatni figyelemmel az ha vajon mi oka lehet annak, hogy ez történt?

A második és főkérdés az, ha vajon van e mód ezen bajt orvosolni? és én azt mondom uraim, oka annak hogy az országgyülésen a kormány győzedelmeskedett főleg az, hogy a magyar nemzet többsége nem támogatta az ellenzéket. —

Az ellenzék száma az országgyülésen nagyon megszaporodott az utóbbi időben De uraim ránk nézve ez tökéletesen mindegy, mert az ugy nevezett egyesült ellenzék, vagy a párton kivül álló képviselők, a kik szinte ellenzéket képeznek, azoknak állása és a kormány állása az én teljes meggyőződésem szerint, a haza sorsára nézve mindegy.

En meg vagyok győződve uraim, hogy nincsen olyan ember a világon, nincsen olyan tehetség, a mely a közös ügyes alkotmány mellett Magyarországot jól kormányozni képes volna. (Ugy van.) tehát mindazon párt árnyalatok, a melyek a közös ügyes alapon állanak, ránk- nézve tökéletesen egyek, semmi biztositékot nem nyujtanak az iránt, hogy ha ők jutnak kormányra, a haza ügyei jobban fognak vezettetni.

Azonban ha mi mégis sokszor megegyeztünk velek, nézetben, az csak annyiban történt, a mennyiben a megsértett közerkölcsiségnek akartunk elégtételt kivivni az által, hogy a kormányt a mely galádul megszegte minden igéreteit, a mely megtagadja minden elveit, a mely az ellenkezőjét cselekszi annak a melyet éven át hirdetett, hogy ezen kormány megbuktatására segéd kezet nyujtsunk.

A közerkölcsiség kivánja azt, hogy ezen kormány megbuktattassék, hogy oly kormány — és ez gyalázat — a melynek minden tette multjának tagadásában áll, bukjon meg. — (Ugy van.)

Azonban uraim, hogy az állami ügyeink oly nagy bajából, mint a minőben van, kiszabaditásán segithessünk, erre összetartás, összeműködés és határozott akarat szükséges, a nép részéről. Kell, hogy önök uraim, kell hogy Magyarország választóinak többsége elhatározza magában: mi akarjuk, mi kivánjuk, hogy hazánk ezen bajából kivergődjék és hazánk a haladás, jólét ösvényére térjen.

De uraim ne higyjék azt, hogy én azért jövök ide, hogy én itt valami dicséreteket arassak és hogy dicséreteket, bókokat mondjak önöknek; egyátalában nem.

Én azt mondom önöknek uraim, erős akarat, elhatározottság, kitartás szükséges a polgárok részéről arra, hogy az országgyülés jóeredményre vezessen és szükséges mindenek felett az áldozatkészség is.

Ne higyje azt senki, hogy olcsó hazafiság mellett lehet boldogulni. Nem lehet uraim, a hol a hazafiság csak addig tart, mig költség nélkül érhetni el, csak buborék, szalmatüz az és elvész a semmiségben. (Éljen.)

Mi elvagyunk határozva, hogy a haza ügyein komolyan segiteni akarunk, akkor nekünk készen kell lennünk az áldozatokra.

Egy nagynevü angol status férfiu irt egy könyvet az angol alkotmányról és azon könyvet mutja az angol királynénak ajánlotta. Abban a többiközt azt mondja, hogy minden népnek, mely saját szabadságát szereti, ugy annak a népnek készen kell lenni áldozatokra és megkell életével is, vérével is, szabadságát tartani. — (Éljenzés.) — A mely nép erre elkészülve nincs, az uraim boldogulni nem fog, az tartósan állandóan boldog nem lehet. Az olcsó hazafiság, olcsó dicsőségre vezet.

Uraim! én mint mondám, nem azért jövök önök közzé, hogy itt dicséreteket arassak és halmozzak, hanem hogy őszintén és igazán megmondjam önöknek az igazságot és önök hazafiságából meritsek erőt arra a küzdelemre, melyet ellenfeleim ellenében folytatni soha el nem mulasztok. (Éljen.)

Én uraim azt hiszem, hogy Magyarország ügyein segiteni lehet, de tovább megyek és azt mondom, hogy Magyarország ügyein segiteni kell; de ez csak ugy lehetséges, hogy annak minden polgára eltökélve, a legnagyobb áldozat árán is segitsen.

Ha ezek az áldozatok nem kivántatnak meg, akkor nem szükséges, hogy áldozzunk, de ha megkivántatik, legyünk készen arra, hogy áldozzunk. A történelemből nem tudok példát, a mely azt mutatná nekem, hogy ahol egy nemzet emberekhez nerekhez ragaszkodott állhatatosan, azon nemzet boldog lett volna.

Ez uraim egyik oka annak, hogy Magyarország oda sülyedt, a hol mostan van.

Midőn én a külföldről 1868-ban haza jöttem, akkor az országban egy általános Deák imádás volt.

Minden ember imádta Deák Ferenczet és a mit ő mondott, a nélkül, hogy megfontolta volna, hogy jó lesz-e az a hazának, elfogadták és teljesitették.

Deák Ferencz meghalt és sajnos, hogy müvei is meghaltak, sok közülök már saját életében, a többi pedig utána ment a sirba.

Most ismét néhány évvel ezelőtt felkapta a nép és bálványozta Tisza Kálmánt. (Derültség.)

Én nem akarok egyes emberek birálgatásába bocsátkozni, hanem azt mondom önöknek, hogy jaj azon nemzetnek, a mely emberek után indul. Indul'janak önök uraim elvek után és ez biztositani fogja a győzelmet (éljenzés) és hogy egy ember bármilyen legyen is, ha cserben hagyja azon elvet meg fog bukni és feledékenységbe fog menni, hanem ha az elv igazságon alapul, ez állani fog és áll mindaddig, mig győzelemre emelkedik. (Eljen.)

Már most uraim, meglehet csalódhatunk; emberek vagyunk csalódhatunk a mi nézetünkben. Azt hisszük talán ez igy jó volna és az eredmény az ellenkezőt mutatja.

De uraim, ha a részletekben csalatkoztunk volna, akkor nagyban is. Midőn azt mondjuk, hogy Magyarországot önálló független államnak akarjuk, lehetetlen hogy csalatkoztunk, mert a világtörténelem azt mutatja, hogy egy ország sem lett nagygyá és egy nép sem lett boldoggá, a mely nem volt önálló, a mely nem ön maga rendelkezett sorsa felett és nem maga intézte ügyeit.

Mi tehát uraim nem személyek, nem emberek, hanem elvekhez ragaszkodunk. — Mi azt mondjuk: Magyarország legyen egy önálló és független állam, a mely minden idegen befolyástól menten intézze a maga ügyeit.

Ez a mi programmunk; és teljes meggyőződésem az, mig ez teljesedésbe nem megy, addig Magyarország boldog nem lehet.

Lehet egy másik programm mellett is, kevésbé tetszve és roszul kormányozni. Lehet Boszniába nem menni, lehet más hibákat el nem követni és a nemzet a kérát nem fogja oly hamar észrevenni; de a halál bekövetkezik okvetlenül mihelyt rosz ösvényen halad a kormány. A mi kormányunk beleegyezését adta abba, hogy Boszniába menjünk és most még tovább akar menni.

Ez sietteti nemzetünknek vég perczeit. De azért a nemzet élete szivós és nem hal meg mától holnapra. A végronaglás soká tart egy nemzetnél, de okvetlenül bekövetkezik a katastropha, ha annak népe öntudatra nem ébred és tevékenységével a sorsát meg nem változtatja.

Mert uraim minden nemzetnek olyan a sorsa a milyet érdemel, minden nemzetnek oly kormánya van az országgyülésen a milyet érdemel, (Helyeslés) ha mást érdemelne a mi van, engedjenek meg, hiszen önöktől függ, válasszanak mást.

Hát vegyük Debreczen városának lelkes polgárait. Nekem nincsen semmi okom Debreczen városának lelkes polgárai ellen csak egy szót is mondani. A mult általános választások alkalmával törve mindenféle előitéletekkel, mindenféle előzményekkel, törve a multakkal elhatározták magokban, hogy az állam és a haza ügyeit szolgálják és választanak 3 oly képviselőt, a kik az ország függetlenségét akarják és esen elhatározásukban győztesek voltak. Mert nem csekély dolog az, hogy a 1868 diki törvényhozás Debreczen városát 3 szavazattal ajándékozta meg. Azonban mi történt, az egyik képviselő meghalt, az egyik kerület választott helyette kormánypártit.

Mit most mi ennek a következése; az, hogy Debreczen városa, a melynek a törvényhozás 3 szavazatot adott, egy szavazattal van képviselve. Mert az egyik mondja hogy igen, a másik nem, s egymást megsemmisitik.

Uraim, nekem semmi kifogásom a 3-ik képviselő ellen. En nem a személyeket támadom meg, ha önök ugy vannak meggyőződve, hogy Tisza Kálmán Magyarországot boldoggá fogja tenni és megelégednek vele, akkor válasszák mind a három képviselőt azon pártból. (Felkiálltások: nem kell soha.) De ha önök uraim ellenkezőleg vannak meggyőződve akkor ne válasszanak, mert az egy kettőt számlál, az egyikkel megölik a másikat és csak egy marad.

Ez nem szalma tüz hazafiság, okvetlenül szükséges arra, hogy a nép boldoguljon. Debreczen városának magaviselete nagy befolyással volt az országra a mult választások alkalmával. Az egész országban hangzott az a győzelem, a melyet Debreczen városának polgárai kivirtak. De a milyen nagy volt ezen győzelmi mámor a milyen nagy volt a hatás a melyet gyakorolt, oly nagy volt a lehangoltság, midőn azt hallották, hogy visszaesett a 3-ik kerület.

Engedelmet kérek, a választókhoz szólok. Hiszen nekem az én kerületem választóihoz panaszom nem lehet; hiszen ők bizalmukkal ajándékoztak meg, én csak hálás köszönetet mondhatok nekik. Hanem midőn választókról beszélek, nem csupán a város választóit értem, hanem az egész ország választóit, mert csak az bir befolyással az országgyülésen a mely a teendőit intézi.

Azért midőn én önökhöz szólok, a választókról általanosságban beszélek. Nem Debreczen város választóit értem csupán, hanem értem az ország választóit, hanem arra kérem önöket is, a kik legalább szavaztak azon országgyülési képviselőkre, a kik meggyőződésük szerint a legjobb utat követik arra, hogy az ország boldogságát elérhesse, ne gondolják, hogy ezen szavazatok által polgári kötelességeiknek eleget tettek, mert nem egy választókerülettől függ egy ország sorsa, hanem függ az ország többségétől, azért önök, a kik egy nagy központot képeznek, a hová a szomszéd kerületekből a szomszéd megyékből számos választók megjelennek, önök kötelessége azok közt eszméjüket terjeszteni, hogy azon eszmék, a melyek önök meggyőződése szerint az ország javára szükségesek minélinkább érvényre is jussanak az országgyülésen.

Csak azon választó teljesiti kötelességét, a ki mintegy apostol működik országszerte és minden embert a kivel találkozik, arra birni igyekszik, hogy minden melléktekintetet félretéve, csupáh meggyőződését kövesse és ugy adja szavazatát az országgyülésen.

Uraim nem fogom figyelmöket hosszabban igénybevenni, még itt igen tisztelt barátom Helfy Ignácz is szólani kiván önökhöz és sajnálnám, ha kifárasztanám türelmöket.

Legyenek meggyőződve, hogy ámbár Magyarország sorsa a jelen pillanatban egyáltalában nem olyan, mint a milyennek lenni kivánhatnők, van még mindig mód azon segithetni, van még ut, a mely által orvosolhatjuk a bajoknak legnagyobb részét.

De erre a népnek elhatározott akarata a magyar népnek álhatatos kitartása és áldozatkészsége szükséges és ezt engedjék meg, hogy figyelmekbe ajánljam, hogy áldozatkészség és kitartás nélkül hazájoknak maradandó szolgálatokat nem fognak tenni soha.

Azért uraim kérem önöket mindenre midőn kötelességszerüleg azt igérem, hogy azon programmot, a melyet önök előtt fejtegetni, azt a melyet a jelen pillanatban is mondani szerencsés voltam, azt mindig erőmhöz és tehetségemhez képest fogom teljesiteni.

Engedjék meg, hogy önöket is arra kérjem, hogy elveiket el ne hagyják, hanem mondják ki álhatatosan, és a mellett álhatatosan megálljanak és minden áldozatra készen legyenek, a melyet a haza megkiván. (Lelkes éljenzés.)

Helfy Ignácz beszéde.

Tisztelt uraim, választó polgárok!

Azon falragaszokon, a melyek ma itten kitéttettek, én az iminit azt olvastam, hogy én és Simonyi Ernő barátom azon czélból jöttünk ide, hogy beszámoló beszédet tartsunk a lefolyt ülés szakról.

Igazi czélunk nem az volt, hogy beszámoló beszédet tartsunk a történt dolgokról, mert a mint megjegyezte Simonyi tisztelt barátom, hogy Debreczen városának müvelt polgárai figyelemmel kisérik az országgyülést a lapokban és körülbelől tudják, hogy mi történt ott és mit cselekedtünk mi.

Igazi czélunk nem a mult, de a jövő.

Állunk egy uj ülésszak küszöbén és nem azért tartotuk kötelességünknek választóink előtt megjelenni, hanem, hogy közöttük lévén halljuk meg, hogy meg vannak-e elégedve arval a mit cselekedtünk, hogy miként éreznek, hogy folytassuk működésünket? a melyet eddig folytattunk s nem csak a magunk privát, hanem az önök nézeteit fogjuk tolmácsolni, a mely kötelessége minden polgárnak.

De azonkivül is tisztelt polgártársaim nagyon kevés mondani való is van a lefolyt ülés szakról.

Méltóztatnak emlékezni, hogy az általános választás alkalmával két dologról beszélt minden képviselő, mert két nagy feladat állott ezen országgyülés előtt, s mindenki érezte minden magyar ember, hogy ezen két feladatnak miként leendő megoldásától függ Magyarország testi-lelki jólléte.

Ezen dolog volt a külügyi keleti kérdés, a másik az Ausztriával való kiegyezés, vagyis a lejárt kiegyezés megujitása.

Most már mit beszéljünk ezekről? ellehet mindenikre mondani, hogy „elhegedülte már ezt szent Dávid, el is énekelte." (Derültség.) Csakhogy itt szent Dávid helyébe szent Kálmánt kell tenni, (Derültség) a ki elhegedülte, hogy a magyar népnek összes ereje s a multban tanusitott nagy kitartására lesz szükség, hogy e két dolognak nem jóirányban történt megoldása után el ne pusztuljon.

Midőn először volt szerencsém önöknek Bosznia-Herczegovina okkupatiójáról beszélni, akkor az ellenfél mondhatta, hogy roszul prófétizálunk, hogy megtörtént az okkupaczio nem veszitünk semmit. Ma felhivom azt a jobboldali embert, a ki mondani merje szemembe, hogy nem volt igazunk. (Nagy éljenzés. Felkiáltások: Ugy van.)

Ma már nincs szükség arra, — hogy mi mondjuk miről a tények beszélnek; ime megtörtént most a mit mondtunk akkor. Megmondtuk főképen azt, hogy a bonyodalmas okkupáczió azért veszedelmes Magyarországra nézve, hogy szaporitja a ránk nézve ellenséges szláv elemet és ez kezet fog a némettel és egyesülni a magyar ellen. (Igaz.)

A mit mondtunk az ma már megtörtént, már most a szláv elem vérszemet kapva, már is nagy szerepet kezd vinni.

Igaz, hogy Andrássy Gyulának hamar is kitették a szürét. (Derültség.) Igen ám, de mit ér az nekünk; az a kár, a melyet nekünk okozott megmarad. Azért kell szigoruan ellenőrizni miniszereinket az országgyülésen, a miniszternek nagyon könnyü a dolog. Ő követ egy bizonyos politikát, a midőn beállanak rosz következményei és a mikor alkalom van rá elmegy, vagy pedig elcsapják.

Hála Istennek mindig marad neki a miből éljen. (Derültség.)

És elmegy, ámde a nemzetre nézve megmarad cselekedete.

Nem kételkedem, hogy kifogják Tisza Kálmánnak is a szürét tenni. (Közbeszólások: adja Isten.) Megmondom, hogy ha ezelőtt 2 évvel tették volna ezt, igen nagy szolgálatot tettek volna Magyarországnak. Soha nem volt Tisza Kálmánnak oly nagy szolgálata hazájára nézve, mint ha akkor vissza lép.

Ma már midőn beleegyezett a nemzetellenes külügyi politikába, ma már midőn megvan kötve 10 évre a kiegyezés, az ő visszalépése csak erkölcsi elégtétel, de evvel senkinek jót nem tesz.

Méltóztatnak emlékezni, hogy midőn a kiegyezésről beszéltünk, én és tisztelt barátom és mások is a kik velünk voltak, kifejtettük, hogy mennyire fontos Magyarország anyagi fejlődésére nézve az önálló vámterület.

Kimutattuk nyomról-nyomra, Magyarország fejlődését, iparát emelni nem lehet, ha rajtunk marad azon baj, a melyet 1867-ben ránk raktak.

És ez megmaradt.

Igen ám, de azért, hogy egy valaki vagy egyesen is valami nagy baj történik, abból nem az következik, hogy eldöljön és busuljon a nagy bajon, hanem igyekezzék az adott viszonyok közt, ezen segiteni. Essembe jut, midőn egy ily elbusult magyar embert látok, a ki kétségbeeséssel képzeli megmenteni a hazát. Eszembe jut, midőn emigratióban 1866-ban, midőn az osztrák háboruban volt a porosszal és olasszal, szerencsém volt elkisérni Kossuth Lajost (Dörgő éljen) Garibaldihoz, a ki akkor a tiroli hegyek közt volt, avval a tervvel, hogy betör a velenczei királyságba Garibaldi; nagyhazánkfia azon reménységgel volt itt, hogy majd felszabadithatják Magyarországot.

Szerencsétlenségre midőn odaértünk, megtudtuk, hogy a béke meg van kötve. Garibaldi megkapta a rendeletet, hogy oszlassa el önkényteseit.

Kossuth Lajos nagy szomoruan jött vissza s Milanoig hallgatott. Aztán Milanónál igy szólott: a remény elveszett, de a kötelesség nem veszett el; müködni kell és csinált mindjárt egy tervet.

Ezt a bölcs mondatot mindjárt szivembe véstem mert kötelességünk tenni annyit, a menynyit lehet.

Hát én azt mondom, hogyha valaki azt hiszi, hogy azon megkötött kiegyezés mellett lehet a magyar földmivelési bajon segiteni, az lehetetlenség, mert arra, hogy bármilyen bajon gyökeresen segithessünk első feltétel a szabadság. Ezt feladtuk, aztán iparról lévén szó ott nem csak erős akarat, hanem anyagi eszközök szükségesek, mert ha mi kezünkbe vettük volna az önálló nemzeti bankot, állott volna módunkban az iparon sokat lendíteni. Ha rendelkezésemre áll egy önálló nemzeti bank ennél leteszek 3 milliót ezüstben és bocsássunk ki 9 millió bankjegyet és aztán ezt rendelkezésére bocsátjuk az iparnak.

Mit kell tennünk, sokat foglalkozott az ország e kérdéssel.

Hiszen önök szivesek voltak engem megbizni, hogy a 2-ik gazdasági congressusen önöket képviseljem, hogy milyen módon lehetne a magyar nyomott iparon segiteni. Ha valaki azt kérdi, tudnám-e azt mondani, azt mondom nem lehet.

Nem is lehet ezen módon segiteni, hanem kell, hogy össze vágjon minden mód, — hogy némiképen ezélt érjünk.

Mert mik az akadályok?

Első akadály a közös vámterület; ezen 10 évig segiteni nem lehet.

A második akadály a pénztelenség. Azon

az uton nem hiszem, hogy Magyarországot gazdagitsa a kormány, a melyen most halad.

De van harmadik akadály, a mely magunkban rejlik vagyis iparosainkban. Osztom én teljesen Simonyi barátom azon nézetét, hogy a képviselőnek nem az a feladata, — hogy azt mondja, a mi a polgárságnak tetszik, hanem hogy igazat mondjon.

Kénytelen vagyok emliteni azt, hogy én oly drága iparost nem találtam, mint a magyar. Ez nem éri be kicsiny nyereséggel, hogy később legyen miből élnie, hogy a többit folytatni fogják gyermekei; igy okoskodik a franczia és angol ipares és minden nagy iparos nemzet fia.

Minállunk fájdalom, országszerte azt tapasztalom, hogy a mi iparosaink nagyon hamar akarnak meggazdagodni és az ő czikkeik azért drágábbak mint a külföldi czikkek. Mert azt még sem lehet kivánni, hogy drágán fizessünk egy oly portékáért, mely még drágasága mellett rosz is, holott az olcsóbbak jobbak.

Ezt nem lehet még hazafiui szempontból se követelni, mert mi utóvégre a haza? Az összes családoknak az összege. Ezért én azt mondom, hogy minden családfő, a ki becsületesen teljesiti a maga családja irányában kötelességét, az jó hazafi, mert csak ugy látunk jólléet, hogy minden családban legyen jóllét.

Tehát kötelessége mindenkinek a saját érdekeit is megóvni, tehát akarva sem teheti azt, hogy drágán fizessen mindent.

En két dolgot tartok szükségesnek arra, hogy iparunk felvirágozzék.

Egyik dolog, hogy legyen a közönségben hazafiság, hogy a meddig csak kikerülheti, nem veszen idegen gyártmányu portékát. De szükséges: hogy legyen meg az iparosban az a becsületesség. hogy azt mondja, hogy én megfogom érni annyival, a miből megélhetek, hogy a közönség nálam vásároljon s ugy legyen később több nyereségem.

Ez előállithatja azon eredményt, melyet kivánunk.

Lesz idő a midőn ezen kérdések szőnyegre kerülvén az országházban lesz némi eszmém a melyet elő lehet adni. En azt hiszem, hogy a magyar kormány részéről kötelesség volna beiktatni azt — e tekintetben nem vagyunk megkötve Ausztria által, — hogy az oly iparágakra nézve a melyek még nem fejlődtek ki, szerződtessen a kormány egy gyárost, és legyen a mit készit több érig adómentes. Igy a jövőre nyerni fog, mert ezen iparág ki fog fejlődni és a kincstárnak jövedelem forrása lesz és még az iparost képessé tesszük arra, hogy olcsóbban dolgozzék.

A mi a küszöbön álló ülésszakot illeti, mai nap senkise látja, hogy milyen irányt fog láthatni az országgyülésen; hogy általános krizisben vagyunk, ez időben tudjuk van és nincs is külügyminisztere az országnak.

Nem fogadhatom el azt, hogy egy országnak, egy nemzetnek a külügyminisztere akkor vonul vissza, vagy akkor bukik meg a midőn vakáczió van, a mikor az országgyülés együtt sincs, midőn a nemzetnek hivatalos képviselete semmit sem tud róla.

Ez magában bizonyitja, hogy a mit nálunk parlamentnek nevezünk, ez nem egyéb, mint szemfényvesztés, mert a hol igazi parlamentarismus van ott első kötelessége a parlamentnek számot adni, mert ott nyer életet és ott bukik meg. Mert tudjuk hirlapokból, hogy Magyarország minisztere megbukott, ez nem parlamentáris eljárás. (Derültség.)

Oda fenn krizis van ez vissza fog hatni rövid idő alatt a budapesti kormányra is.

Mi lessz nem tudjuk, a mit tudunk az, hogy a törvényjavaslat ki van jelölve, a mely jövő ülésszakon fog szőnyegre kerülni és szerintem a lehető legbiztosabban a véderő törvények megujitásáról, átvizsgálásáról lessz szó, a hadseregről és a katonaságról.

Ez szerintem a legfontosabb.

Ha a mult választások alkalmával a magyar nemzet átérezve a mi eszméink igazságát többségben küldötte volna fel az ellenzéki képviselőket az országgyülésre, én tudtam volna mit kell tenni. Azt hiszem, hogy e téren az összes ellenzék, mint egy ember fog állani a házban.

Röviden elmondom, hogy álluuk a hadseregeggel Magyarországon.

Magyarország egy 15—16 millióból álló nemzet, és ez a nagyobbakhoz képest kicsinynek mondható és ez 350,000 katonát tart; törvény szerint tartuuk még honvédséget, mely 300,000 ezerre fel megy. Igy van 600,000 katonánk, a mely elegendő volna 3 nagy nemzetnek.

Ez a mi felemészti a mi vagyonunk legnagyobb részét, mert két módon emészt, mert kész pénzt kell neki adni, hogy legyen miből élnie. Ez emeli évről-évre a nagy adókat.

De talán még drágább azon mód, mely szerint csupán a közös hadseregben 350 ezer pár kar, tehát 700000 kéz hever és el van vonva a munkától, holott Magyarországon ezer hold számra fekszik a föld parlagon.

Hogy ha azon hétszázezer kar itt velünk dolgozhatna, óriási jövedelemmel szaporodnék az ország kincstára.

Mindazáltal mind teljesiteni fogjuk kötelességeinket, legalább teljesitettük eddigelé; önöktől nem kérünk egyebet, minthogy legyenek szivesek velünk szembenőszinték lenni, hogy helyeslik-e ezen utat vagy nem, mert méltóztassanak elhinni, ha ezt az utat követte volna a magyar nép, vagy követné a jövőre nézve és megmondaná röviden képviselőjének: „polgártárs! megtetted kötelességedet“ punktum; másokkal szemben pedig megmondanák: „megválasztottalak, nem tetted kötelességedet, jövőre ne számits reánk,“ akkor nem volnának kitére oly szomoru csalódásoknak, a melyeknek ki voltak téve.

Érdeklődnünk kellett már. Bár csak pár éve, hogy a parlamentarismus gyakorlatban van Magyarországon, tehát az első években igen sokat meg lehetett bocsátani ezen derék, becsületes népnek, mert még az alkotmányosság terén gyermek volt.

Azonban a jövőre nézve nem lehet azt mondani; kell tehát, hogy a magyar nép ezen a téren is férfiuvá váljék és mondja meg az igazat épen a mint tudja: akarok szembe lépni az ellenséggel, de itt a csatatér a parlamentarismus.

Ezeket vagyok bátor polgártársaim figyelmébe s magamat további jó indulatokba ajánlani. (Viharos éljenzés.)

*

E beszédek után a közönség egyrésze lelkes éljenzés közben szállására kisérte kedves képviselőinket; másrésze a továbbiakat várva, fel s alá hullámzott a főtéren.

Este-felé az ég borulni kezdett, nehány csepp eső is esett, de az egy cseppet sem zavarta a közönséget.

A fáklyámenet este 8 órakor a „Debreczen“ szerkesztősége előtti térről indult el nagy közönség kiséretében, mely lépésről-lépésre szaporodott és Kossuth Lajost és képviselőinket éltetve, zeneszó mellett példás rendben a miklós-utcza szegletéig vonult, honnan visszafordulván, képviselőink szállása előtt megállott. Simonyi Ernő és Helfy Ignácz tüntető éljenzés közt az ablakban megjelenvén.

Dr. Ozory István lépett az emelvényre, s a következő, hatalmas szóuoki hangon tartott beszédet mondá:

Mélyen tisztelt képviselő urak! Eljöttünk hogy üdvözöljük önöket. Nem parancsszóra kirukkolt hivatalnok-sereg gyült itt egybe éltetni a hatalmast, Debreczen városának polgársága, szive sugallatát követve, sereglett ide, hogy csekélységem által „isten hozott“-at mondjon az erkölcsiség, a szabadság és nemzetiségünk védőinek, önöknek. (Zajos éljenzés.)

Ezen nép volt az, mely a hazájának függetlenségéért küzdő Tisza Kálmánt (Hosszantartó óriási zaj; felkiáltások: abzug!) kiemelte a homályból, mely egész a miniszterségig segitette (Felkiáltások; le az árulóval!) Ez a nép volt az, mely a mult év aug. 5-én Tiszára, az árulóra az első csapást mérte. (Eljenzés.)

Megbotránkozással értesültünk, hogy miként kompromittálják a kormányelnök kebelbarátai Várady, Zichy stb, a magyar becsületet; (Felkiáltások: scandalum! Gyalázat!) de vigasztalást találtunk abban, hogy Debreczen városának három képviselője közül kettő nem járult szavazatával Várady Gábornak országgyülési alelnökké való megválasztatásához, (éljenzés) hogy gr. Zichy Ferráris Viktorral nem közösügyes. (Eljenzés.)

Vérző szivvel néztük, hogy mint támadja meg a szabadságot, a szabadelvüek csufolt Tiszakormány. Vérző szivvel értesültünk, hogy mint járultak magyar emberek egy uj szláv állam, Bulgária megteremtéséhez, Oroszország, Szerbia és Montenegró területének megnagyobbitásához, a monarchia szláv- elemeinek szaporitásához. a magyar faj rovására. Tudjuk, hogy önök megtettek mindent, a mit megtehettek, a szabadság és nemzetiségünk védelmében. Fogadják köszönetünket, őszinte tiszteletünk, szeretetünk és hálánk kifejezését. Isten hozta Önöket uraim; Debreczen lakosságának ezrei szivökből kiáltják velem együtt; éljen Simonyi Ernő, éljen Helfy Ignácz!!! (Szünni nem akaró óriási éljenzés.)

Az üdvözletre Helfy Ignácz válaszolt haza- és szabadságszeretetre buzditván a polgárságot. Ezután még egyszer a gyöngélkedő Simonyi Ernő nevében is megköszönvén a szivélyes fogadtatást, igéri, hogy „Debrezen város polgárságának szivével a kezükben“ továbbra is küzdeni fognak a haza függetlenségéért.

Lelkes és hosszas éljenzés hangzott fel e szavakra; azután a Kossuth-induló lelkesedő hangjánál az impozáns látványt nyujtó menet Kosuth Lajosnak, képviselőiknek és az országgyülési függetlenségi pártnak folytonos éltetése közben a Király-vendéglő elé vonult, hol a kizárólag választó-polgárok által tartott fáklyák kioltattak.

A banketten képviselőink csakhamar megjelenvén, a kedélyes vacsora kezdetét vette. Több toászt mondatott, melyekről egyenként nem emlékezhettünk meg; felemlitjük Simonyi Ernőét, ki Debreczen város lelkes polgáraiért ürité poharát. Helfy Ignácz a debr. függetlenségi párt vezéreit, Gaál Mihály elnököt, Kertész István alelnököt, s a „Debreczen“ szerkesztőségét éltette.

Szóltak még Tasnády erdész, Dóczi Gedeon, és Szathmáry Károly. Mindnyájan éltetvén kedves vendégeinket.

Ejféltájban oszlott el a társaság egy része, mig a másik rész ott maradt, s tovább folytatta a kedélyes mulatságot.

— **Andrássy bukása.** Andrássynak formális felmentése az uralkodónak Münchenből visszatérte után fog megtörténni. Andrássynak egyelőre nem lesz utódja, hanem a külügyminiszterium ideiglenes vezetésével valószinüleg Orczy osztályfőnök fog megbizatni.

Ellenzéki körökben a Tisza-kormány állását is megrendültnek hiszik. A legilletékesebb férfiak közt — mint az „E—s.“ értesül, — rövid idő alatt megkezdetnek az eszmetcserék a Tisza kormány megbuktatásának komoly megkisérlésére.

UJDONSÁGOK.

* **Simonyi Ernő és Helfy Ignácz** városunk országgyülési képviselői a ma délelőtti órákban meglátogatták Simonffy Imre polgármestert hivatali helyiségében; Simonyi Ernő képviselőnk a ma déli vonattal visszautazott a fővárosba, Helfy Ignácz még ma körünkben időzik, s valószinüleg holnap fog elutazni.

* **„Tisza“ biztositó társaság.** Olvasóink nagy része anyagilag levén ezen társaságnál érdekelve, jó szolgálatot vélünk tenni, midőn annak folyó hó 17-én tartott közgyüléséről kimeritőbb jelentést teszünk és nem csupán az eredmény közlésére szoritkozunk. A közgyülést megelőzőleg Simonffy Imre polgármester meghivására számos független és a társaságnál tetemes összegekkel érdekelt részvényes értekezletre gyülvén össze, hogy a társaság állását megbirálják, a jövőbeni eljárást megállapitsák és főleg a választás alá kerülő igazgatósági tagok sáfárkodását megbirálják. Ezen értekezleten az igazgatóság által kibocsátott zárszámadás, mely 23706 frt 28 kr. tiszta nyereményt mutat ki, beható tanácskozás tárgyává tétetvén, annak tagjai egyhangulag elismerték, hogy azok a társaság ügyeinek lényeges javulását tanusitják, hogy az elért eredmény tekintetében kedvezőnek mondható, — hogy a jövőre nézve a legjobb reményekre jogosit és főleg, — hogy az igazgatóság ugy szakértelme, — mint óvatos eljárása által a részvényesek elismerését méltán megérdemelte, minek következtében azon egyhangu megállapodás történt, hogy a jelenlegi igazgatósági tagok ujolag az intézet élére állitandók. — A közgyülés napján az igazgatóság jelentése egyhangulag elfogadtatott, az általa ajanlott részvényenként 2 frt osztalék kiadása helybenhagyatott. A választásnál az eddigi igazgat. tagok következő eredménnyel ujolag megválasztattak és pedig: Berghofer István 1000, Steuczinger Károly 1020, Posszert János 981, Varga Ferencz 978 szavazattal. A választmányba Zoltán Ferencz 1005, Gréf Sándor 998, Vecsey Imre 979 szavazattal ujolag, Miskolczy Lajos 943, Gaál Elek 931 és Ujfalussy János 836 szavazattal. Felügyelő bizottsági tagnak pedig Dalmy Károly 999 szavazattal választattak meg. Ugy az értekezleten, mint a közgyülésen teljes egyetértés uralkodott és általánosan hangoztatott, hogy minden egyes részvényes erkölcsi kötelességének fogja tartani a társaság ügyeit előmozditani és jól felfogott érdekükben azt minden irányban pártolni. Ezen eredmény után azt kell feltennünk, hogy a társaság régre lekiizdötte a részvényeseknek eddig tanusitott indokolatlan elégedetlenségüket, és hogy az haladva az eddigi ösvényen a befektetett tőkét rendszeresen gyümölcsöztetni fogja.

* **Postaügy.** — Folyó év február hó 19-én az itteni postahivatalnál feladott „Halasy Andor Budapest“ czimü 29 ajánlott számu és Junius hó 14-én 23 sz. alatt feladott „Bárdos Zsigmondnál Német Pál kovács segédnek Bánrévére“ czimzett levelek kézbesithetők nem levén ide visszaérkeztek; miután azok feladói a postahivatal előtt ösmeretlenek, ez uton hivatnak fel, hogy nevezett leveleik vissza vétele végett a feladási vevényekkel együtt a postahivatali főnökséguél jelentkezzenek. — Debreczen 1879 augusztus 16-án. a m. kir. postahivatal főnöke Mayer.

* **Gazdák figyelmébe.** A m. kir. 2 honved lovas ezred 4-ik századának keret lóállományából f. év szeptember hó 16-án 20 drb fiatal és kitünő lovak fognak a vállalkozóknak kiadatni, a kivenni óhajtó urak Farkas Mór főhadnagy század parancsnok urnál idején jelentkezhetnek.

* **Lövészet.** 1879. augustus hó 17-én tartott lövészet eredménye bevétel — 15 fr, kiadás — 10 frt 60 kr, maradvány 4 forint 40 kr. Dijatnyertek. Pájer József legjobb mély lövéssel 1 db. 2 ftos tallért Jóna Sámuel legtöbb kör lövéssel 1 db. 1 ftos tallért.

* **Postaügy.** — Gyakran tapasztaltatott, hogy magán egyének által a Bosznia- és Herczegovinában levő főparancsnokságok, csapatok, és intézetek kötelékébe tartozó személyeknek czimzett levelek, levéljegygyel ellátva dobatnak e levélgyüjtő szekrénybe. Daczára annak, hogy az ily levelezések portomentessége iránt a t. közönség már a hirlapok utján is felvilágositást nyert, — jelen alkalommal ismét emlékezetbe kivánom hozni, hogy az ily levelezések dij fizetés nélkül is feladhatók, és dij mentesen továbbithatók, — Debreczen augusztus 14-én a m. kir. postahivatala főnöke Mayer.

* **Amerikai humbug.** Egy new-yorki lap irja egész komolyan a következő kis ujdonságot: „Nagyszerü jelenetnek voltunk tanui. Egy uri ember gummi-csónakban tett egy rövid utat a tengeren, és mikor a csónakázást megunta, a partra szállt, és a gummi-ladikot — zsebébe dugta.

* **A büntetőtörvénykönyv** életbe léptetés ügyében az igazságügyminiszter birákból és ügyvédekből álló enquétet hivott össze. Az enquéte tagjai már megkapták a szükséges muukálatokat előleges tanulmányozás végett. Az enquéte idejét és helyét a miniszter később fogja a meghivottakkal tudatni.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

Főmunkatárs: **Grünvald József.**

MOLL Seidlitz-pora.

csak akkor valódi

csak akkor valódi

ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva.

30 év óta mindig a legjobb hatással alkalmaztatott mindennemü **gyomorbetegség és emésztési akadály** ellen (ugymint étvágytalanság, duguiás stb.); továbbá **vértömörülés** és **aranyér-fájdalmak** ellen. Különösen oly egyéneknek ajánlandó, kik ülve foglalkoznak sokat.

Hamisitások bíróságilag üldöztetnek.

Ára egy lepecsételt eredeti skatulyának 1 frt o. é.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb orvos-szer a szenvedő emberiség segedelmére minden belső és külső gyuladások, a legtöbb betegségek mindennemü sebek, fej-, fül- és fogfájások, régi sérvek és nyitott sebek, rák, üszök, szemgyuladás, bénulás és mindennemü sérülések ellen stb.

Egy üveg használati utasitással együtt 80 kr, o. é.

Halmájzsir-olaj

Krohn M. és Társá-tól

Bergenben (Norvégiában.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló, faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható. **Ára egy üvegnek használati utasitással együtt 1 frt. o. é.**

Főszállitmányi hely

Moll A. gyógyszerésznél, cs. k. udv. szállitónál Bécsben

Tuchlauban.

Raktárak a birodalom minden jóhirü gyógyszertáraiban vagy füszerkereskedéseiben léteznek. Raktár nélküli helyeken nagyobb vásárlás esetén magánszemélyek is részesülnek árleengedésben.

A t. cz. közönség kéretik, határozottan csak Moll készitményeit követelni, csak olyanokat elfogadni, melyek védjegyemmel és aláirásommal ellátva vannak.

Raktárak: Debreczenben Göltl Ferd. gyógysz. **Mihalovics István** gyógysz. **Debreczen**: Dr. Rottschnek V. Emil gyógysz. Tamássy Károly gyógysz. Vecsey V. gy. **Fehérgyarmat** Balika Károly gyógyszerész **Hajdu-Böszörmény** Ray Lajos gyógysz. **Kisvárda** Balkányi F. **Mándok** Türk J. A. gyógysz. **Szolnok** Horánszky Istrán gyógysz. **T.-Ujlak** Royko Viktor gyógysz. **Miskolcz** Herez Dr. M. gyógysz.

Kosztadásra vállalkozó

kerestetik

a debreczeni kir. gazdasági tanintézetnél mint**egy 70 tanulónak élelmezésére pályázat hirdetetik.** A tanintézetnek teljes konyha-asztal- és egyéb háztartási felszerelése levén; a vállalat csekélyebb üzleti befektetéssel is kezelhető. Vállalkozó tartozik, az élelmezést f. év október 10-dik napján megkezdeni. Irásban beadott ajánlatok elfogadtatnak f. é augusztus hó 28-ig. A vállalatot illető minden felételek megtekinthetők naponként a tanintézeti épületben Péterfia-uteán.

Az igazgatóságnál.

(243.)

Gummi ès halhólyag.

Legbiztosabb **elővigyázati készülékek**, valódi franczia minőségüek, tuczatja 1 forinttól 5 forintig.

NŐI KÜLÖNLEGESSÉGEK

(párisi szivacsok) tuczatja 2 frt. 50 kr.

MAGÖMLÉS-ŐRZŐ.

(öv-alakban) darabja 2 frt. 50 kr.

Közvetlen küld utánvétellel a gumi-áruk ügynöksége:

Alex. Mosé Bécs I. Köllnerhofgasse Nr. 4.

(45.)

KAZÁN és GÉPMÜHELY

Debreczen, péterfia-utcza 888-ik sz.

Alólirottak ajánljuk magunkat mindennemü uj-kazán és gépmunkákra, egyszersmind azoknak kijavitására. Szakavatott jó munkát és jutányos árak mellett, gyors kiszolgálást kötelezvén, a t. közönség becses megrendelését kérjük.

Tiszteletteljesen

STERNISCHA TESTVÉREK.

BÖR.

Legjobb beszárlási hely

LÖFFLER és HIRSCH

börkereskedésében,

Budapest, Károly-körut Nr. 1.

Nagyban és kicsinybeni eladás czipészek, csizmadiák, szijgyártók és nyergesek részére. Raktár mindennemü talpak, wichsbőr, chagrain, brandtalp, foltbőr és lakbőröknek.

Főraktár muszka bagariabőr és muszka tehénbőröknek.

Első franczia és angol bőrgyáraknak képviselete.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett pontosan teljesittetnek.

(247.)

BÖR. BÖR. BÖR.

RÖSER JÁNOS

nyilvános intézete,

BUDAPESTEN

gyár-u. 3. sz. sugáru és király-u. között.

Ezen hatóságilag engedélyezett nyilvános intézet növendékei, kik a helybeli **kereskedelmi akadémiát**, más kereskedelmi-, polgári-, reáliskolát, gymnasiumot látogatják, vagy magukat magán-oktatásban, különösen a **kereskdelmi szaktantárgyakban** (rövidebb idő alatt) képezni szándékoznak — valláskülömbség nélkül — teljes ellátást, müvelt társadalmi nevelést, a tanulásukban szükséges támogatast és felügyeletet nyernek.

Intézeti illeték egy iskolai évre 360—420 frt o. é.

Bővebb felvilágositással szivesen szolgál az intézet igazgatója

Röser János ur,

(Budapest, gyár-utcza 3. sz.)

(229.)

Hirdetés

Nagyvárad városa részéről ezennel közhirré tétetik, hogy a város tulajdonát képező „Fekete sas“ czimü, s a város legelőnyösebb, legdijzesebb pontján álló legelső rendü nagy, emeletes vendéglő — kávéházi és vendéglői üzlettel, sörcsarnokkal, bálok tartására legalkalmasabb nagy teremmel, kellő számu vendégszobákkal folyó év október hó 1-től kezdődőleg hat egymás után következő évre zárt ajánlatok beadása melletti nyilvános árverésen, a kikiáltási ár 10% ának előre letétele mellett bérbe fog adatni. —

Kikiáltási ár 8131 fr 75 kr.

Az árverelés folyó éri szeptember hó 10-én dél előtt 9 órakor Nagy-Várad város tanácstermében fog megtartatni. —

A zárt ajánlatok a szükséges 10% ról bánompénzzel ellátva az árverés napjáig Sal Ferencz polgármesterhez nyujtandók be. —

Az árverési részletes feltételek pedig Nagy-Várad város számvevői hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Nagy-Várad város tanácsának 1879 éri augusztus hó 16-á tartott üléséből.

Nagy-Várad város tanácsa.

(246.)

Umráth és Társa Prágában

GAZDASÁGI GEPGYÁROSOK.

ajánlják a szilárd készület, nagy munkaképesség, könnyü járás és tiszta cséplésről legelőnyösebben ismert, kereken járó és keretén álló

kézi és járgány cséplőgépeiket,

1-től 8 ló vagy ökör erőig,

továbbá legjobb minőségü Backer rendszerü tisztitó-rostáikat, szecskavágóikat, a cséplőgép járgánya által hajtható dara- és lisztörlő malmaikat stb.

Mutatvány raktár és képviselet POSSZERT JÁNOS-nál Debreczenben, ki is a t. cz. gazda közönségnek képes gyáriárjegyzékeket ingyen, postán bérmentve szolgál. (118.

Kiadó tulajdonos: **JENEY JÓZSEF.**

Debreczen, 1879. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.